

HOLLOLA VANHA-PAPPILA

MONIPERIODISEN ASUINPAIKKAKOHTTEEN TARKASTUS JA KONEKAIVUUN VALVONTA 10.10. JA 22.10. 2007

Kunta	Kylä	Nimi	Peruskartta
Hollola	Kirkonkylä	Vanha-Pappila	2134 10 Hollolan kirkonseutu

p/i/z	p/i/z
6772 42 (koko kohde)	6772 38(tarkastusalue)
3415 58	3415 54
85-90	noin 92,5

Mj-laji	Mj-tunnus	Ajoitus	Lkm	Lk
Asuinpaikka	98010028	Moniperiodinen	1	2

Johdanto

Vanhan-Pappilan asuinpaikka on todettu vuonna 1998. Kohde sijaitsee Lahdesta Hollolan kirkolle vievän Rantatien länsi- ja eteläpuolella, noin 100–300 metriä kirkosta kaakkoon. Asuinpaikka-alue on pääasiassa pellolla, mutta se ulottuu myös Kunnantuvan tienoille parkkipaikka- ja joutomaa-alueelle. Maaperä paikalla on hiekkaa ja hiesua. Vuonna 1998 koekaivauksissa (ks. Takala & Poutiainen 1998. Hollola (kk) Pappilan kylä. Arkeologinen prospektointi kevyenliikenteen linjalla. Lahden kaupunginmuseo) havaittiin kulttuurimaakerrosta ja löytöjä noin 90 metrin matkalla Kunnantuvan itäpuolisella nurmikkoalueella ja pellolla. Löydöt olivat rautakautisia ja kivi- tai varhaismetallikautisia asuinpaikkalöytöjä. Vuonna 1999 tehdyn pintapoiminnan perusteella (ks. Poutiainen 1999 tarkastuskertomus) asuinpaikka ulottuu koordinaattien ilmoittamasta pisteestä noin 200 metriä kaakkoon pellolle noin 80 metriä leveänä kaistana. Parkkipaikan ja pellon väliselle joutomaa-alueelle tehdyissä koekuopissa maakerros oli sekoittunutta ja löytöinä oli rautakauden tyyppin keraamiikkaa.

Syyskuussa 2007 TAC Atmostech/TAC Finland Oy ilmoitti Lahden kaupunginmuseolle tekevänsä Kunnantuvan läheisyyteen maalämpökaivoja ja lämpöputkia varten kaivantoja. Koska Vanha-Pappilan muinaisjäännös saattaa ulottua Kunnantuvan lähetyville sovittiin, että kaivot ja kaivannot tehdään arkeologin valvonnassa. 10.10.2007 tehtyä konekaivuuta oli valvomassa fil.yo Anna-Riikka Vaden Lahden kaupunginmuseolta. Tällöin tehtiin kaivanto 1 Kunnantuvan piha-alueen poikki, Kunnan tuvan itänurkalta läheisen varastorakennuksen luoteisnurkalle sekä kaksi pienempää kaivantoa lämpökaivoja varten varastorakennuksen koillis- ja kaakkoispuolelle (ks. Kartta 2). Paikalle tehtiin vielä tarkastuskäynti 22.10.2007, jolloin lämpökaivojen välille, varastorakennuksen itäpuolelle oli tehty kaivanto 2. Tarkastuksen tekivät FT Hannu Takala ja Anna-Riikka Vaden Lahden kaupunginmuseosta. Kaivannot dokumentoitiin valokuvaamalla, mittaamalla ja sanallisesti. Työ tehtiin Lahden kaupunginmuseon virkatyönä.

Havainnot**Kaivanto 1**

Kaivanto 1 sijaitsi Kunnantuvan ja varastorakennuksen välisellä pihamaalla siten, että sen lounaispää alkoi Kunnantuvan kaakkoisseinustalta noin 1,4 metrin päästä Kunnantuvan itänurkalta lounaa-

seen. Kaivannon koillispää ulottui varastorakennuksen luoteisnurkalle. Kaivanto oli noin 7,5 metriä pitkä ja 1,2 metriä leveä, aivan varastorakennuksen seinustalla kaivannon leveys oli 1,7 metriä. Kaivannon syvyys oli 1,15 metriä. Kaivanto kaivettiin kaivinkoneella ohuina kerroksina varoen pihan poikki kulkevia kaapeleita. Kaivuun yhteydessä ei havaittu kiinteitä rakenteita. Kaivuun päätyttyä kaivannon luoteisprofiili puhdistettiin lastalla ja dokumentoitiin.

Profiilissa todettiin noin 30–35 cm sorainen täytemaakerros, jolla Kunnantuvan piha-alue on peitetty ja tasattu. Täytemaakerroksen alla oli noin 20–30 cm paksu tumma soran- ja hiekkansekainen maakerros. Tummassa maakerroksessa oli runsaasti resentejä löytöjä, kuten tiiltä, lasia, palamatonta luuta, rautanauvoja ja pullon korkkeja. Koska kerroksessa ei havaittu esihistoriallisia tai vanhempia historiallisen ajan löytöjä, liittyy se todennäköisesti Kunnantuvan toimintaan. Tumman kerroksen alla oli paikoin noin 5–10 cm:n kerros oranssiksi värjäytynyttä hiekkaa, jossa ei ollut löytöjä. Värjäytyneen hiekkakerroksen jälkeen alkoi puhdas luontainen hiekka.

Tumma maakerros ja värjäytynyt hiekkakerros ulottuivat kaivannossa 4,4 metrin päähän Kunnantuvan itänurkasta. Kaivannon koillispään maakerrokset olivat täysin sekoittuneet kaapelikaivantojen ja varastorakennuksen rakentamisen yhteydessä. Kaivannosta ei otettu talteen löytöjä eikä siinä havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Kaivanto 2

Kaivanto 2 sijaitsi varastorakennuksen itäpuolella, varastorakennuksen ja asfaltoidun kävelytien välissä, kävelytien suuntaisesti. Kaivanto yhdisti toisiinsa kaivon 1 ja kaivon 2. Kaivannon pituus oli 16 metriä, leveys 1,1 metriä ja syvyys 1,1 metriä. Kaivannossa ei havaittu ehjiä maakerroksia. Maakerrokset olivat täysin sekoittuneet useiden kaapelikaivantojen, varastorakennuksen itäpuolen pengerryksen ja kävelytietä varten tuodun täytemaan seurauksena. Kaivannosta ei otettu talteen löytöjä eikä siinä havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Kaivo 1

Kaivo 1 sijaitsi 1,8 metrin päässä varastorakennuksen pohjoisnurkasta koilliseen. Kaivoa varten tehty kaivanto oli kooltaan 1,4 x 1,4 metriä ja 0,9 metriä syvä. Maaperä kaivannossa oli soraa ja hiekkaa ja maakerrokset olivat suurelta osin sekoittuneet. Noin 40 cm paksun täyttömaakerroksen alla oli havaittavissa samanlainen tumman maan kerros kuin kaivannossa 1. Kerros oli 45 cm paksu ja sisälsi varsin resentejä löytöjä kuten pullonkorkkeja, rautanauvoja ja palamatonta luuta. Tumman kerroksen alapuolella oli 5 cm:n kerros oranssiksi värjäytynyttä hiekkaa. Kaivantoa ei kaivettu puhtaaseen maahan asti. Kaivon poraamiselle annettiin lupa, koska maakerrokset olivat pahasti tuhoutuneita eikä kiinteästä muinaisjäännöksestä havaittu merkkejä.

Kaivo 2

Kaivo 2 sijaitsi 6,5 metrin päässä varastorakennuksen kaakkoiskulmasta kaakkoon, asfaltoidun kävelytien ja siitä Kunnantuvalle haarautuvan sorapolun risteyksen kohdalla. Kaivannon leveys itä-länsi-sunnassa oli 1,9 metriä ja pohjois-etelä-suunnassa 1,7 metriä. Kaivannon syvyys oli 0,9 metriä, mutta varastorakennukselle nousevan rinteiden puolella 1,2 metriä. Maaperä kaivannossa oli hiekkaa ja soraa. Maakerrosten todettiin sekoittuneen täysin varastorakennuksen pengertämisen ja kävelytietä varten tuodun täytemaan seurauksena. Kaivannon pohjalla havaittua tummaa maata kaivettiin lastalla puhtaaseen maahan asti, kerroksen löydöt olivat resentejä; lasia, tiiltä, nauvoja ja

pullonkorkeja. Kaivannosta ei otettu talteen löytöjä eikä havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, joten lupa kaivon poraamiselle annettiin.

Liitteet

Negatiiviluettelo

Kartta 1 peruskarttaote

Kartta 2 yleiskartta

Anna-Riikka Vaden

Lahdessa 15.11.2007

TARKASTUS JA KONEKAIVUUN VALVONTA 2007

Peruskarttaote

Mk 1:20 000

Pk 2134 10 Hollolan kirkonseutu 1:20 000
Maanmittauslaitos Perus- ja käyrät-cd Häme 2001

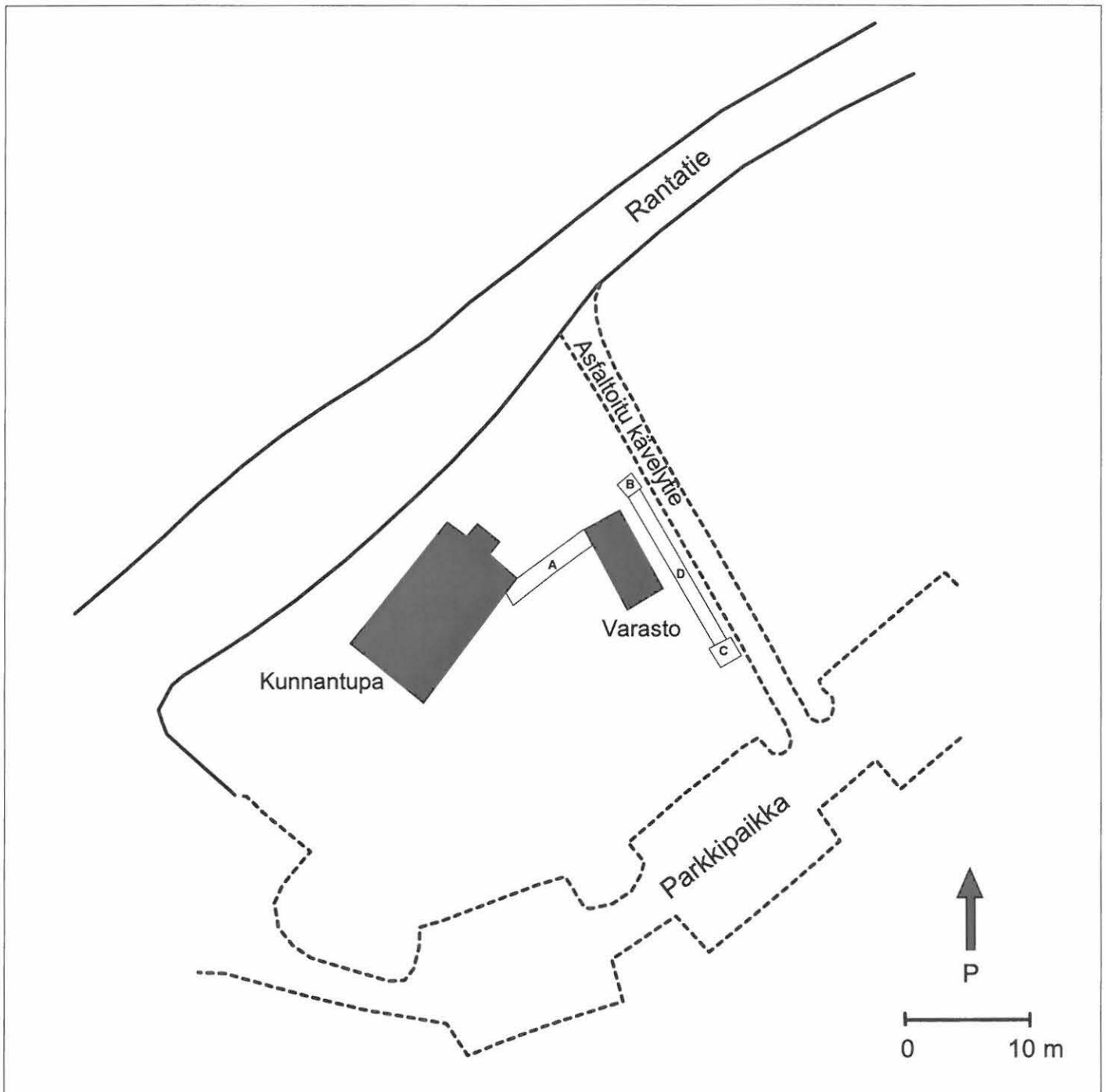
● Tarkastettu alue

TARKASTUS JA KONEKAIVUUN VALVONTA 2007

Yleiskartta

Mk 1:500

Piirtäjä: Anna-Riikka Vaden

A = Kaivanto 1

B = Lämpökaivo 1

C = Lämpökaivo 2

D = Kaivanto 2

Negatiiviluettelo

Alkuperäisiä negatiiveja säilytetään Lahden kaupunginmuseon kuva-arkistossa
Kuvaaja: Anna-Riikka Vaden

Numero	Aihe	Suunta	Päivämäärä
LKM 134825: 1	Kaivanto 1 luoteisprofiili	Kaakosta	10.10.2007
2	Kaivanto 1 luoteisprofiili	Kaakosta	10.10.2007
3	Kaivanto 1 luoteisprofiili	Etelästä	10.10.2007
4	Kaivanto 1	Lounaasta	10.10.2007
5	Kaivanto 1	Lounaasta	10.10.2007
6	Kaivot. Kaivo 2 etualalla, kaivo 1 takana tien reunalla.	Kaakosta	10.10. 2007
7	Kaivot. Kaivo 2 etualalla, kaivo 1 takana tien reunalla	Kaakosta	10.10.2007